

INFORMÁCIE

pre opatrovateľov a opatrovateľky pracujúce v Rakúsku

Zástupkyne Hospodárskej komory, skupina Personenbetreuung vo Viedni (WKO Wien), vypracovali v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR informácie pre tých, ktorí opatrujú alebo plánujú opatrovať seniorov v Rakúsku na základe rakúskej živnosti.

Sprostredkovateľské agentúry so sídlom v Rakúsku musia od roku 2016 dodržiavať prísnejšie pravidlá pri výkone činnosti. Agentúry so sídlom na Slovensku zatiaľ nemajú zákonnú povinnosť tieto pravidlá dodržiavať, avšak seriózne slovenské agentúry sa už teraz dobrovoľne riadia rakúskymi pravidlami.

Opatrovatelia by preto mali pri spolupráci so sprostredkovateľskou agentúrou dbať na nasledovné:

- Agentúra by mala byť riadne zaregistrovaná firma alebo živnostník - buď na Slovensku alebo v Rakúsku.
TIP: Overte si v obchodnom alebo živnostenskom registri (www.orsr.sk, www.zrsr.sk) platnú registráciu agentúry, alebo si ju vyžiadajte od agentúry.
- Agentúra by mala mať kanceláriu a stanovený pracovný čas, počas ktorého sa môžete na ňu obracať.
TIP: Požiadajte o kontaktnú osobu v materinskej reči.
- Agentúra vás musí podrobne informovať o činnosti Opatrovateľ osôb v Rakúsku, najmä o právach a povinnostiach.
TIP: Nechajte si podrobne vysvetliť oblasť vášho pôsobenia, povolené činnosti a váš právny štatút ako Opatrovateľ v Rakúsku. Pritom by ste mali mať časový priestor na otázky. Agentúra vás musí vopred informovať o jej službách a cenách.
- Práca Opatrovateľ osôb v Rakúsku je riadená rakúskym živnostenským zákonom. Ide o rakúsku a nie slovenskú živnosť!
TIP: Dajte si pozor pri agentúrach, ktoré vám ponúkajú prácu na slovenský pracovný pomer. Práca na pracovný pomer so slovenskou agentúrou nie je v Rakúsku legálna!
- Väčšina agentúr ohlasuje opatrovateľom živnostenské oprávnenie v Rakúsku a vybavuje s tým spojené náležitosti. Pre tieto úkony potrebujú agentúry plnú moc.
TIP: Ak podpisujete akékoľvek splnomocnenie pre agentúru, žiadajte z neho kópiu. O úkonoch spojených so splnomocnením vás musí agentúra informovať. Napr. agentúra vám nemôže zrušiť živnosť na základe splnomocnenia bez toho, aby vás o tomto kroku písomne informovala. Podpísanú plnú moc máte právo kedykoľvek písomne zrušiť.

- Všetky úradné dokumenty vystavené na vaše meno, najmä originál živnostenského listu, patria vám.
TIP: Žiadajte od agentúry originály vašich dokumentov v prípade, že vám neboli odovzdané.
- Keď sa rozhodnete spolupracovať s agentúrou, musí vám poskytnúť zmluvu o spolupráci v písomnej forme.
TIP: Vyžiadajte si zmluvu s agentúrou ešte pred začiatkom spolupráce. Agentúra by vám mala poskytnúť dostatok času na preštudovanie a podpis zmluvy. Dbajte na to, aby ste dostali jeden podpísaný originál zmluvy.
- Písomná zmluva s agentúrou by mala obsahovať minimálne:
 - meno, adresu a IČO agentúry s uvedením kontaktnej osoby,
 - začiatok a dobu trvania zmluvy,
 - transparentný rozpis ponúkaných služieb agentúry,
 - výšku a splatnosť ceny za ponúkané služby,
 - podmienky ukončenia zmluvy, pričom výpovedné podmienky by mali byť obojstranné a výpovedná lehota možná v priebehu dvoch týždňov.**TIP:** Zmluvné podmienky musia byť v súlade s informáciami, ktoré vám agentúra poskytne ešte pred začiatkom spolupráce, alebo ktoré sa nachádzajú na jej webovej stránke či inom reklamnom výstupe. Skontrolujte, či výška dohodnutých poplatkov a všetky sľúbené služby zo strany agentúry boli v zmluve zakotvené. Dajte si pozor, ak od vás agentúra žiada poplatky skôr, ako vám poskytnú nejakú službu, napr. sprostredkovanie klienta v Rakúsku.
- Za uhradený poplatok agentúre musíte dostať platný daňový doklad.
TIP: Skontrolujte si, či prijímateľ poplatku je váš zmluvný partner. Dajte si pozor na odlišnosti. Pri prevodoch musí ísť o firemný a nie súkromný účet.
- Keďže práca Opatrovateľ osôb v Rakúsku je činnosť na živnosť, opatrovaný senior najčastejšie vypláca honorár za túto prácu priamo vám a nie agentúre. Vašou povinnosťou je vystaviť mu faktúru. Z honoráru musíte sami odvádzať v Rakúsku poplatky do sociálnej a zdravotnej poisťovne, prípadne platiť dane.
TIP: Budte opatrní pri agentúrach, ktoré si s klientom dohodnú vyplatenie vášho honoráru na účet agentúry. Agentúra za vás nesmie odvádzať sociálne a zdravotné poistenie!
- Vo väčšine prípadov ovplyvňuje agentúra výšku honoráru, za ktorý opatrovatelia vykonávajú opatrovateľskú činnosť. O výške honoráru, ktorý je klient pripravený vám zaplatiť, by ste mali byť vopred presne informovaný.
TIP: Myslite na to, že z brutto honoráru musíte platiť odvody v Rakúsku. Dajte si agentúrou presne vysvetliť, s akými výdavkami musíte počítať. Ujasnite si tiež, či klient platí cestovné náklady extra, alebo sú zahrnuté v honorári. Po odpočte všetkých výdavkov a poplatkov by mal byť pre vás honorár stále atraktívny, no najmä by mal pokryť vaše bežné náklady na život. V prípade, že vám ponúkaný honorár nevyhovuje, máte ako živnostník právo ponuku agentúry neprijíť. Zvážte však pritom, že mnohí rakúski seniori majú len obmedzené finančné možnosti, a preto by mali byť aj požiadavky na výšku honoráru férové.

- Serióznym agentúram záleží na dôkladnom výbere opatrovateľov. Preto požadujú od opatrovateľov odbornú kvalifikáciu, schopnosť komunikovať v nemeckom jazyku, prípadne ďalšie overenia spôsobilosti.

TIP: *Dajte si pozor pri agentúrach, ktoré vám telefonicky prisľúbia okamžité sprostredkovanie klienta bez toho, aby vás spoznali alebo od vás žiadali nejaké dokumenty či kvalifikáciu. Mohlo by ísť o nelegálnu činnosť. Osobné stretnutie s agentúrou, s ktorou plánujete spoluprácu, je pre obidve strany veľmi dôležité.*

- Agentúry majú povinnosť klientov, pre ktorých sprostredkujú opatrovateľov, osobne predtým navštíviť a na mieste zistiť stav opatrovanej osoby a celkový rozsah opatrovania. Pre agentúry, ktorým záleží na kvalite opatrovania, vykonávajú návštevy klientov diplomované zdravotné sestry.

TIP: *Žiadajte od agentúry podrobné informácie o sprostredkovanom klientovi, a to písomne ešte predtým ako vycestujete. Tým sa ľahšie rozhodnete, či ponuku prijmete, a lepšie sa pripravíte na opatrovateľskú situáciu.*

- Seriózne agentúry ponúkajú opatrovateľom okrem sprostredkovania klienta aj ďalšie služby, ako napr.:
 - ohlásenie živnosti v Rakúsku;
 - prihlásenie do poisťovní a na daňový úrad v Rakúsku;
 - pomoc a poradenstvo pri styku s úradmi, pomoc počas práceneschopnosti s rodinnými prídavkami alebo pri odchode do dôchodku;
 - príprava opatrovateľskej zmluvy medzi opatrovateľom a jeho klientom;
 - zabezpečenie potrebnej opatrovateľskej dokumentácie pre opatrovateľov, ako napr. opatrovateľský denník, vzory faktúr či iných potrebných formulárov;
 - pomoc s jednoduchými prekladmi do/z nemeckého jazyka;
 - garancia plynulého sprostredkovania ďalšieho klienta pri náhlom ukončení opatrovateľskej činnosti, napr. z dôvodu úmrtia klienta;
 - zabezpečenie náhrady v prípade predčasného ukončenia opatrovateľskej činnosti zo strany opatrovateľa;
 - pravidelné osobné návštevy opatrovateľov diplomovaným zdravotníckym personálom počas opatrovateľskej činnosti v Rakúsku;
 - pomoc pri riešení konfliktných situácií medzi opatrovateľom a klientom
 - podpora pri vybavovaní delegácie pre ošetrovateľské a lekárske úkony;
 - kontaktná osoba v materinskej reči;
 - pohotovostná linka v núdzových prípadoch;
 - supervízia.

TIP: *Porovnajte si ceny a služby jednotlivých agentúr, aby ste sa vedeli správne rozhodnúť. Ceny a rozsah služieb sa môžu podstatne líšiť.*

- Väčšina agentúr organizuje aj prepravu opatrovateľov ku klientovi. Na tento účel musí mať každý vodič platnú dopravnú licenciu.
TIP: Overte si pri každom vodičovi, s ktorým cestujete, či vlastní potrebnú licenciu. Skontrolujte, či ste zmluvne viazaný prepravu agentúry využívať a zmluvu podpíšte iba v prípade, že s podmienkami súhlasíte.

NEZABUDNITE,
že ste rovnocenným partnerom pre každú agentúru.
Jej prístup k vám svedčí o jej serióznosti.

Opatrovateľky a opatrovatelia, ktorí si sami zakladajú živnosť v Rakúsku a nepotrebujú pomoc sprostredkovateľských agentúr, nájdú podrobné informácie v slovenskom jazyku na týchto webových stránkach:

- <http://www.daheimbetreut.at/>
- <https://www.wko.at/branchen/w/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/personenbetreuung/Personenbetreuer.html>
- <http://www.personenbetreuung.wkoratgeber.at/>
- https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/gruendung/Selbstaendige_Personenbetreuer_Gewerbe_anmelden.html
- https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Merkblatt_Personenbetreuung_-_Slowakisch.html